

Kömür yeniden altın çağına giriyor.

Güntay Şimşek, Haber Türk, 7 Ekim 2014

Kömürden geleneksel yöntemlerle elektrik üretimini altüst edecek Kanada'daki bir gelişmeden, haziran ayında bu köşede bahsetmiş, sonbaharda da bu teknolojinin bir konferansla dünya tanıtılacağı notunu düşmüştüm. Kalorisi en düşük kömürle, verimli çalışan ve karbon salımını yüzde 90 oranında azaltan, hatta doğalgaz çevrim santrallerinin bile altına indiren bir teknolojik gelişmeydi dikkat çektiğim.

Merakım şu; acaba Türkiye'den birileri bu sempozyuma katıldı mı? Kamu veya özel sektör adına iştirak olmamışsa yazık! Aylar önce uyarımı yapmıştım, "Enerji Bakanlığı yetkilileri, SaskPower'ın, 'The Future is Here' başlığıyla 30 Eylül - 2 Ekim 2014 tarihlerinde Regina'da düzenleyeceği, iki günlük konferans programına mutlaka katılıp bu teknolojiyi ülkemize getirmenin yolunu bulmalılar. Hem de acilen" diye.

Çünkü, SaskPower şirketinin inisiyatifiyle oluşturulacak olan SaskPower Karbon Yakalama ve Depolama Küresel Konsorsiyumu, bilgi, deneyim ve araştırma sonuçlarının, konsorsiyum üyesi şirketlerle ve arzu eden hükümet kuruluşlarıyla paylaşacağını açıklamıştı. 110 mühendisin görev aldığı, yaklaşık 1.2 milyar dolarlık araştırmayla ortaya çıkan yeni termik santralin "know how"unda (bilgi birikimi) kamu kurumlarıyla hem işbirliğine gidilmek isteniyordu, hem de ciddi indirim yapılacağı belirtiliyordu. Konferansı takip edemediğim için detayları bilmiyorum. Dışişleri Bakanlığı sözcüsüyken, bir İran maceram sırasında ciddi desteğini gördüğüm Kanada Büyükelçimiz Selçuk Ünal ve ekibi, umarım bu konuda da bana yardımcı olur.

Kömür Yatar Türk Bakar

Türkiye'de kömürle ilgilenenlerin çoğunluğu, geleneksel yöntemlerle ve müteahhit mantığıyla yola çıkanlardan oluşuyor. Takip ettikleri ve yarıştıkları kamuya ait termik santraller. Kamunun bir adım önüne geçtiklerini düşündükleri an, kendilerini başarılı addediyorlar. Mantalite özelde bu, devlette de bunu destekleyen bir yapı, politika var.

Şimdi size, bizim iş dünyasının bu profiline uygun güzel bir örnek vereceğim. Hürriyet'ten Vahap Munyar'ın köşesinden aktarıyorum. 2 yıl önce, Hattat Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Hattat, bir grup gazeteciyle İstanbul'dan Bartın'a doğru gidiyor. Helikopter Çatalağzı dolayına gelince Hattat, gazetecilere kömürle çalışan (termik) iki elektrik santralini gösteriyor. Birisi siyah duman çıkarıyor, diğeri ise hiç çalışmıyor gibi duman bile çıkarmıyormuş. Duman çıkaran devlete, çıkarmayan ise Eren Holding'e aitmiş. Eren Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Eren demiş ki: "Mümkün olsa tümünü yerli kömür kullanırız. Ama şu anda yüzde 60 ithal, yüzde 40 yerli kömür kullanıyoruz."

İthal Enerji Lobisi Var mı?

Devletimizin en önemli sorunu enerji, ama yerli kömürü yeraltında yatırıyor. İthal doğalgazla elektrik üretiyor. Eren Holding'in en büyük işi elektrik, ama santralinde yüzde 60 ithal kömür

kullanıyor. Tamamıyla sürdürülebilir bir enerji anlayışı! Ne dünyadaki gelişmeleri takip ediyoruz, ne de kendi elimizdeki değerleri verimli kullanmanın, ekonomiye kazandırmanın yollarını arıyoruz. Sadece daha fazla iş almak için dayanak aranıyor. Almanya elektriğin yüzde 53'ünü kömürden ürettiymiş. Özel sektör, dumanı az çıkan ithal kömürlü santraller yapıyormuş. Devletimiz, epeydir yerli kömüre gözlerini kapatmışken, esnaf mantığıyla özel sektör kömüre yatırım yapsa, santral kursa ne olur? Elektriğin yüzde 47'sini kömürden üreten "SaskPower" şirketini ve Boundary Kömür Bazlı Enerji Santrali (Boundary Dam Power Station-BD2) bünyesinde dünyanın ilk ve en büyük ticari amaçlı kömür (linyit) yakmalı karbon yakalama ve depolama projesini öğrenince hemen gündeme taşıdım. Bu santralde karbon salımının % 90 oranında azaltılacağına, dünyada linyit gibi düşük değerli kömürle çalışan, maliyet olarak doğalgazla eşdeğer olan ilk ve tek proje olma özelliği taşıdığına dikkat çektim. Amacım, Türkiye'de kalorisi bahane edilerek önüne engeller konan, ithal kömür ve doğalgaz karşısında bir türlü fırsat bulamayan yerli kara elmasımızı gündeme getirmektir. Merak uyandırmış olmam söz konusu mu?